

**Türkiyə KİV-ləri
Prezident İlham
Əliyevin Münxendə
Paşinyanı çətin
vəziyyətə
salmasından yazır**

Bax 3

**"Prezident İlham
Əliyevin
möhtəşəm
diplomatik
qələbəsi"**

Bax 5

**"Seçkilərlə
bağlı bütün
müraciətlərə
ciddi şəkildə
baxılacaq"**

Bax 5

İlham

**"SƏS" qəzeti mənim
üçün ən əziz qəzətdir**

SƏS

QOY ƏDALƏT ZƏFƏR ÇALSIN!

Qəzet 1991-ci il yanvarın 11-dən çıxır

№ 033 (5998) 19 fevral 2020-ci il. Qiyməti 40 qəpik

"Əlinçə" Azərbaycan Xeyriyyə Cəmiyyətinin orqanı.

**"Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu
müasir tələblərə cavab verməlidir"**

Bax 2

**Prezident İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat
Agentliyinin İdarə Heyətinin sədrini qəbul edib**

**Vahe Hovhannisyan:
"Münxendən sonra Paşinyanın
komandası yerin altına girdi"**

"Münxendən sonra Paşinyanın komandası yerin altına girdi. Möhtəşəm parlamentdən əsər əlamət qalmadı. "37 konstitusiyaya ibadət edənlərin" heç biri məsələ ilə bağlı fikir söyləmədilər". SİA-nın erməni mətbuatına istinadən verdiyi xəbərdən görə, bu fikirləri sabiq erməni deputat "Alternativ layihələr" qrupunun üzvü...

Bax 6

**Yeni dövriyyəyə buraxılacaq
"pensiya kartı" sahibinə
nə qazandıracaq?**

"Sosial sahədə aparılan islahatları müxtəlif istiqamətlərə bölmək mümkündür. Bura infrastruktur, məzmun, kadr, sosial ödənişlərin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı islahatlar daxildir". SİA-nın xəbərinə görə, bunu Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi yanında Dövlət Sosial Müdafiə Fondunun direktor müşaviri Yavər Məmmədov deyib. O bildirib ki, bu gün bütün dünyada sosial ödənişlərin insanlara çatdırılması üçün ən müxtəlif üsullardan biri plastik...

Bax 10

**Ali məktəblərə
qəbul imtahanında
dəyişiklik edilib**

Bax 12

Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"nda dəyişiklik edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı Baş Nazir Əli Əsədov qərar...

**Moskvada istilik
rekord həddə çatdı**

Rusiyanın paytaxtı Moskva son 130 ilin ən isti qışını yaşayır. SİA xəbər verir ki, ölkədə qış yuxusuna gedən heyvanlar qış yuxusundan erkən oyanıb. Paytaxt Moskvada havanın istiliyi rekord həddə çatıb. Yeni ildə qar görməyən paytaxtda qış atmosferi yaratmaq istəyən məmurlar tətillərində sənə qar...

Bax 16

**Xocalı qətləminə
aparan yol: gerçək
tarixin xronoloji təhlili**

SSRİ dağılmışdı. Bütün müttəfiq respublikalar beynəlxalq birliyin subyektinə çevrilmişdi. Moskvanın erməni lobbisinin dəhşətli dəstəyi ilə Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirmək cəhdi...

Bax 8

**"Azərbaycan
Avropaya 20
milyard kubmetr
qaz ixrac
edəcək"**

Bax 10

**Brenda Şaffer: "Nə
üçün oğlunuz Dağlıq
Qarabağda hərbi
xidmətdədir?"**

Bax 6

**Azərbaycan qış
turizmi üçün də
gözəl istirahət
mərkəzidir**

Bax 12

“Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir”

Prezident İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədrini qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimlini qəbul edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, son illər şəhər nəqliyyatı ilə bağlı görülmüş işlərdən danışan Prezident İlham Əliyev qeyd edib ki, bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir və bu istiqamətdə kompleks tədbirlər görülür:

- Bakı Nəqliyyat Agentliyi keçən ili yaxşı nəticələrlə başa vurub, görülən işlərin bir hissəsi ilə mən şəxsən tanış olmuşam. Hesab edirəm ki, Agentlik üçün keçən il uğurlu olubdur. Ancaq biz əldə edilmiş nailiyyətlərlə kifayətlənməməliyik, hələ görüləsi işlər çoxdur.

Son beş il ərzində şəhərimizə yüzlərlə yeni avtobus gətirilib. Bu avtobusların hamısı dünyanın aparıcı şirkətlərinin istehsalıdır. Bu, bizim şüurlu seçimidir. Çünki Bakıda ən müasir texnologiyalar tətbiq edilməlidir, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinin dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verməsi əsas şərtlərdən biridir. Onu da bildirməliyəm ki, beş il bundan əvvəl Bakıya gətirilmiş ilk xarici istehsal olan avtobuslar, hətta o avtobusların istehsal olunduğu ölkələrdə hələ xətlərə çıxmamışdı. Yəni, ən müasir avtobuslar gətirilir. Əlbəttə ki, bu, şəhər nəqliyyatının böyük dərəcədə yaxşılaşdırılması istiqamətində çox önəmli addımdır. Mənim göstərişimlə hər il dövlət büdcəsindən kifayət qədər böyük vəsait ayrılır və hər il orta hesabla 300 avtobus Bakı Nəqliyyat Agentliyinin xətti ilə şəhərimizə gətirilir. Beləliklə, biz avtobus parkını tədricən müasirləşdiririk. Eyni zamanda, mənim özəl şirkətlərə də tövsiyəm ondan ibarət idi ki, onlar da öz avtobus parklarına yenidən baxsınlar. Görürəm ki, bəzi şirkətlər bu istiqamətdə önəmli addımlar atırlar.

Avtobusların ölkəmizə gətirilməsi, əlbəttə ki, işlərin bir hissəsidir. Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir və bu istiqamətdə kompleks tədbirlər görülür. Yol infrastrukturuna görə Azərbaycan dünya miqyasında 27-ci yerdədir. Bu da Davos Forumunun hesabatında əksini tapıbdır.

Şəhər nəqliyyatı ilə bağlı digər tədbirlər də görülür və görülməkdir. Eşitmək istərdim ki, keçən il görülmüş əsas işlər nədən ibarət idi? Bu il neçə yeni avtobus gətiriləcək və şəhər nəqliyyatında hansı yeniliklər olacaq?

Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Vüsal Kərimli:

-Çox sağ olun, cənab Prezident. Keçən il Bakı şəhərində fəaliyyət göstərən 2200 avtobusla 801 milyon sərnişin daşınıb. Ümumi daşıyıcıların sayı 65-dən 37-yə endirilib. Yəni, iki avtobusu olan şəxslər var idi ki, onlar da fəaliyyət göstərmək istəyirdilər. Aydın məsələdir ki, onlar insanların rahatlığı üçün deyil, öz maraqları naminə fəaliyyət göstərirdilər. Biz onların sayını müəyyən tələblər əsasında 65-dən 37-yə endirdik. Ümumilikdə, beş il ərzində 855 avtobus yenilənib. Bunlardan 600-ü Sizin tapşırığınızla xarici ölkələrdən gətirilib. Daşıyıcılar tərəfindən də Bakı Nəqliyyat Agentliyinin tələbləri əsasında 295 müasir avtobus gətirilib. Ümumilikdə bu günədək avtobus parkı 40 faizə yaxın yenilənib. Sizin tapşırığınızla yaxın üç ildə parkın yenilənməsini 100 faizə çatdırmağı planlaşdırırıq.

“Bakıda ən müasir texnologiyalar tətbiq edilməlidir, o cümlədən nəqliyyat vasitələrinin dünyanın ən yüksək standartlarına cavab verməsi əsas şərtlərdən biridir”

Eyni zamanda, məlumat üçün bildirim ki, bizim gətirdiyimiz yeni avtobuslar ətraf mühitə daha az zərər verən sıxılmış təbii qazla (STQ) işləyir. Dünyanın bir sıra böyük şəhərlərində STQ ilə az sayda avtobus işləyir. Məsələn, Vyanada STQ ilə işləyən avtobuslar, ümumiyyətlə, yoxdur. Berlində bu istiqamətdə pilot layihənin tətbiqinə başlanılıb. Moskvada 6475 avtobusdan 319-u, İstanbulda isə 3070 avtobusdan 239-u STQ ilə işləyir. Amma bizdə 2200 avtobusdan 600-ü artıq STQ ilə fəaliyyət göstərir. Daşıyıcılara da göstəriş verilib ki, STQ ilə işləyən avtobuslar gətirinsinlər. Çünki benzinlə və dizel yanacağı ilə işləyən avtobuslar şəhərdə orta sürətlə hərəkət etdiyi üçün ətraf mühitə daha çox ziyan vurur.

Bu il üçün daha bir yenilik müxtəlif yerlərdə avtobuslar üçün habelərin yaradılması olacaq. Siz keçən ilin sentyabr ayında “Koroğlu” habsinin açılışında bu barədə tapşırıq vermişiniz.

Avtobus sürücüləri ilə bağlı əsas problemlərdən biri onların peşə hazırlığına və iş rejiminə daşıyıcılar tərəfindən ciddi nəzarət olunmamasıdır. Biz bu problemin üzərində işləyirik. Bu məqsədlə Sürücü Təlim Mərkəzi yaradılıb və Siz onun açılışında iştirak etmişiniz. İndiyədək 2800-dən çox avtobus sürücüsü Mərkəzdə təlim keçib.

Yol infrastrukturunu üzrə də bir sıra işlər görülüb. Avtobusların, təcili tibbi yardım və yanğınsöndürən maşınların tıxaclarda qalmaması, eyni zamanda, fasiləsiz hərəkətini təmin etmək üçün yollarda xüsusi zolaqlar ayrılıb. Bundan əlavə, 2018-ci ildə taksi xid-

mətinə dair yeni tələblər müəyyənləşdirilib. Bu tələblərdə şəhərdə və hava limanında hansı növ taksilərin fəaliyyət göstərməsi, tariflər əksini tapıb. Cənab Prezident, biz bu ilin birinci yarısında bütün marşrut xətlərində işləyən avtobuslarda ödənişin kart sistemi ilə aparılmasını təmin edəcəyik. Bu işə Sizin tapşırığınızı kimi, kölgə iqtisadiyyatının, eyni zamanda, qeyri-formal iş rejiminin aradan qaldırılmasına, sürücülərin 8 saatdan artıq işləməsinin qarşısının alınmasına, ictimai nəqliyyatdakı dövrüyyənin şəffaflaşmasına imkan yaradacaqdır.

Ümumilikdə bizim əsas məqsədimiz sərnişinlərin daha az vaxt sərf edərək mənzilbaşına rahat, təhlükəsiz çatmasıdır. Bunun üçün nəinki Bakı Nəqliyyat Agentliyi, eyni zamanda, ictimaiyyət də fəal olmalıdır. Çünki şəxsi nəqliyyat vasitəsilə bir nəfər gedir, avtobusda isə 70-80 nəfərə qədər sərnişin olur. O bir nəfər avtomobilini yolda qeyri-qanuni park etdiyinə görə, avtobusun hərəkəti üçün çətinliklər yaradır. Son zamanlar parkinqlə bağlı cərimələrə görə insanların müəyyən narazılıqları olur. Amma Bakı paytaxt şəhərimizdir, bütün ölkələrin paytaxt şəhərlərində olduğu kimi, bizdə də insanlar avtomobillərini istədikləri yerlərdə park edə bilməzlər. Çünki əsas ictimai nəqliyyatdır, biz gün ərzində 2 milyon 200 sərnişin daşıyıyıq. Sakinlər, əsasən, ictimai nəqliyyatdan istifadə edirlər. Ona görə, Sizin tapşırığınıza əsasən, biz ictimai nəqliyyatdan istifadə edən sərnişinlərin rahatlığını təmin etməyə çalışırıq.

Prezident İlham Əliyev: Əlbəttə, şəhər nəqliyyatının təkmilləşdirilməsi hər bir böyük şəhər üçün önəmli məsələdir. Şadam ki, son illər ərzində Bakı şəhərində görülmüş işlər kompleks xarakterlidir və bu işlər nəqliyyatla bağlı bütün sahələri əhatə edir. Çox yaxşı haldır ki, hazırda bütün nəqliyyat növləri arasında koordinasiya işləri də aparılır. Hesab edirəm ki, taksi, metro və avtobus xidmətləri növbəti mərhələdə bir-biri ilə daha da sıx əlaqədə olmalıdır. Əsas məsələ tıxacların azaldılmasıdır. Əlbəttə ki, bunun üçün təkəcə yeni yolların çəkilişi, yeni qovşaqların tikintisi ilə işimizi məhdudlaşdırma bilmərik. Amma o da həqiqətdir ki, əgər son 10-12 il ərzində Bakıda böyük yol infrastrukturunu layihələri icra edilməsəydi, bu gün şəhər nəqliyyatı tıxacdan tərpənə bilməzdi. Bu, həqiqətdir. Sadəcə, 10 il bundan əvvəl mövcud olan mənzərəyə qayıtmaq lazımdır ki, bunu hər kəs görsün və bilsin. Bizim əsas nəqliyyat damarlarımız demək olar ki, tamamilə iflic vəziyyətdə idi. Şəhəri hava limanı ilə birləşdirən əsas yol, baxmayaraq ki, dördzolaqlı sayılırdı, əslində, ikizolaqlı idi və bu yol boyunca bir neçə daire mövcud idi. Ancaq bu gün bir dəne də daire yoxdur, yeni hava limanından şəhərə çox rahat gəlmək üçün bütün imkanlar var. Təkəcə bu deyil, hava limanına digər avtomobil yolunun çəkilişi də böyük əhəmiyyət daşıyır. Zığ istiqamətindən hava limanına, ümumiyyətlə, yol yox idi.

“Bütün yol-nəqliyyat infrastrukturunu müasir tələblərə cavab verməlidir”

Prezident İlham Əliyev Bakı Nəqliyyat Agentliyinin İdarə Heyətinin sədrini qəbul edib

Əvvəli Səh. 2

O vaxt biz təşəbbüs göstərərək onu icra etdik və bu, bir çox məsələləri həll etdi. Eyni zamanda, deyə bilərəm ki, son illərdə Bakı şəhərində görülmüş işlərin, tikilmiş körpülərin, yol qovşaqlarının bəlkə də misli-bərabəri yoxdur.

Ancaq bununla yanaşı, nəqliyyat vasitələrinin sayı artır. Bu da əhəlinin yaşayış səviyyəsinin yaxşılaşdırılmasından xəbər verir. Statistika var, hər il ölkəmizə gətirilən və artıq hazırda ölkəmizdə istehsal olunan nəqliyyat vasitələrinin sayı artmaqdadır. Əhəlimiz artır, Bakı şəhərinin əhalisi artır. Ona görə, şəhər nəqliyyatımız bu artıma uyğun şəkildə inkişaf etməlidir və bu artımla uzlaşmalıdır. Odur ki, bundan sonra metro tikintisi, yeni qovşaqların inşası, Bakı dairəvi dəmir yolunun çəkilişinin başa çatdırılması, avtobus nəqliyyatının səmərəli fəaliyyəti - bütün bu nəqliyyat seqmentləri vahid bir mexanizm kimi işləməlidir. Əsas məsələ insanların yola sərf edəcəyi vaxtın azaldılmasıdır.

Bununla bərabər, bəlkə də bundan daha vacib məsələ təhlükəsizlikdir, sürücülərin hazırlanmasıdır, onların tibbi müayinəsi və iş qrafikidir. Mən bu yaxınlarda bildirdim ki, heç kim gündə 8 saatdan artıq işləməməlidir. Əgər kimsə işçiləri qanunsuz işlədirsə, istismar edirsə, cəzasını alacaq. Əlbəttə, əminəm ki, Bakı Nəqliyyat Agentliyində çalışan sürücülər bu meyarlara riayət edirlər. İnsanların rahatlığı da vacib məsələdir. İnsanlar müasir avtobuslarda özlərini çox rahat hiss edirlər. Prinsip etibarilə elə bir avtobus xidməti olmalıdır ki, hətta şəxsi nəqliyyat vasitəsi olan insanlar da şəhər nəqliyyatı ilə hərəkət etməyə üstünlük versinlər. Hesab edirəm ki, biz bu hədəfə yaxınlaşırıq. Əlbəttə, növbəti illərdə avtobus parkının təzələnməsi istiqamətində əlavə tədbirlər görülməyə ehtimal var. Şadam ki, hazırda ölkəmizə gətirilən yeni avtobuslar ekoloji cəhətdən çox təmizdir. Çünki sirt deyil ki, havanı ən çox çirkləndirən nəqliyyat vasitələridir. Sənaye müəssisələri, ticarət obyektləri deyil, - bunun statistikasına var, - nəqliyyat vasitələridir. Ona görə həm iki ildən sonra Azərbaycanda istehsal olunacaq “Avro-5” markalı benzinin bazara daxil olması bu sahədə çox böyük irəliləyişə səbəb olacaq, eyni zamanda, sıxılmış qazla və elektrik enerjisi ilə işləyən avtobusların ölkəmizə gətirilməsi, bunun üçün müvafiq infrastrukturun yaradılması zəruridir. Ona görə bu istiqamətdə əlavə addımlar atılmalıdır.

Bir də maraqlanmaq istəyirəm, - indi şəhərin mərkəzi hissələrində avtobus xidməti kifayət qədər səmərəlidir, - qəsəbələrdə vəziyyət necədir? Qəsəbələrdə avtobus nəqliyyatı ilə bağlı hər hansı bir problem varmı? Varsa, onların həlli üçün nə etmək lazımdır?

Vüsal Kərimli: Cənab Prezident, son zamanlar qəsəbələrdə bəzi evlərin yollara yaxın tikilməsi yol infrastrukturunda bir az çətinliklər yaradıb. Biz bu ilin doqquzuncu ayından sonra qəsəbələri onların yol ölçülərinə, dönmə dərəcələrinə görə mərhələli şəkildə avtobuslarla təmin edəcəyik. Çünki 12 metrlik avtobuslar bəzi qəsəbələrin yollarında hərəkət edə bilmir. Sizin tapşırığınıza əsasən bu il alınacaq 415 avtobusdan 115-i artıq sifariş edilib, 300-ü isə tenderə çıxarılaçaq. Orada biz 8 və 9 metrlik avtobuslar

da nəzərdə tutmuşuq ki, qəsəbələrətrafi və qəsəbələrə daxil olan hərəkət üçün daha təhlükəsiz, onların yoluna uyğun olsun. Eyni zamanda, mart ayında daşıyıcılar tərəfindən də 50-yə yaxın avtobusun gətiriləcəyi gözlənilir. Bu avtobusların qəsəbələr istiqamətində xətlərə buraxılması nəzərdə tutulur. Qəsəbələrin yol infrastrukturuna dair layihələri biz Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi ilə birgə hazırlayırıq. Bu istiqamətdə də işlər yekunlaşacaq.

Biz qəsəbələrdə əsasən kiçik həblər yaratmaq istəyirik. Bu kiçik həbləri Siz qeyd etdiyiniz kimi, dairəvi dəmir yolunun ətrafında yaratmaq istəyirik ki, bir-biri ilə əlaqəli olsun. Vətəndaş haba gələndən sonra şəhər istəmə dəmir yolu ilə, istəmə də avtobusla gedə biləcək.

Prezident İlham Əliyev: Elədir. Bir də ki, siz parking ilə bağlı danışdınız. Biz burada da hər şeyə ədalətli yanaşmalıyıq. Parking imkanları olmalıdır ki, sonra biz vətəndaşlardan bu qaydalara riayət etmələrini tələb edə bilərik. Ona görə, bəzi hallarda sürücülər bu qaydalara kobudcasına pozurlar. Parking olan yerdə maşınları münasib olmayan yerlərdə saxlayıb, həm piyadalara maneə törədirlər, həm də nəqliyyata problem yaradırlar. Ancaq kifayət qədər böyük imkanlar, yeni, parking yerləri olmalıdır ki, biz sürücülərə bu tələbləri irəli sürək. Burada da heç bir qanun pozuntusu olmamalıdır. Qanun qarşısında hamı bərabərdir. Hamı bilməlidir ki, şəhər nəqliyyatı həm insanların rahatlığıdır, həm bizim sağlamlığımızdır, həm də havanın təmiz olmasıdır. Yenə də deyirəm, havanı ən çox çirkləndirən nəqliyyat vasitələridir, xüsusilə, tıxac olan yerdə. Tıxacın

olmaması isə sizin əsas vəzifənizdir. Siz bundan sonra da aidiyyəti dövlət qurumları ilə bu istiqamətdə fəal olmalısınız. Ona görə, parkinglə bağlı soruşmaq istəyirəm. Vəziyyət necədir və bu il hansı addımlar gözlənilir?

Vüsal Kərimli: Bu il biz parkinglə əlaqədar bu istiqamətdə fəaliyyət göstərən beynəlxalq məsləhət xidmətlərini cəlb etməmiş ki, Bakı şəhərində parking məsələsi nəinki infrastruktur cəhətdən, eyni zamanda, iqtisadi baxımdan analiz olunsun. Çünki şəhər zonalara bölünməlidir. Bunun gecə vaxtları var. Şəhərdə tıxac olan vaxtlarda açıq yolları analiz edib harada neçə yeraltı parkingmi, küçə parkingmi, yoxsa, xüsusilə Molların və insanların yaşadığı əsas yerlərdə modul parkinglər tikilməlidir və onların tarifləri olmalıdır. Şəhər mərkəzinin tarifi fərqli qiymətdə olmalıdır. “B” zonası fərqli qiymətdə olmalıdır. Bununla əlaqədar biz ilin ilk yarısının yekununda görülmüş işlərin nəticələrinə dair digər müvafiq qurumlarla birgə hesabat hazırlayıb Sizə təqdim edə biləyik.

Prezident İlham Əliyev: Yaxşı, bu il gözlənilən işlər çoxdur. Əminəm ki, ilin sonunda biz şəhər nəqliyyatını daha da inkişaf etmiş halda görəcəyik. Çünki bir daha demək istəyirəm, bu, insanların sağlamlığı, təhlükəsizliyi, rahatlığı üçündür. Onu da bildirməliyəm ki, dövlət xətti ilə böyük məbləğə alınan avtobuslar, əlbəttə, kommersiya baxımından bəlkə də 10 il, 20 ildən sonra özünü doğruldacaq. Biz bunu ona görə edirik ki, insanlar şəhər nəqliyyatından, avtobuslardan təhlükəsizlik şəraitində və rahat şəkildə istifadə etsinlər.

Türkiyə KİV-ləri Prezident İlham Əliyevin Münxendə Paşinyanı çətin vəziyyətə salmasından yazır

Türkiyənin aparıcı kütləvi informasiya vasitələri (KİV) tərəfindən Münxen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində fevralın 15-də Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münafişəsi ilə bağlı paneldə keçirilən müzakirələr geniş işıqlandırılıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, Anadolu Agentliyi, “Milliyet” və “Sabah” qəzetləri, “NTV” televiziya kanalı və digər nüfuzlu KİV-lərin rəsmi saytlarında yer alan məlumatlarda dövlətimizin başçısının Dağlıq Qarabağ münafişəsi ilə bağlı N.Paşinyanı fakt qarşısında qoyan fikir və mülahizələri türk dilində oxuculara çatdırılıb.

Prezident İlham Əliyevin “Dağlıq Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir. BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan qoşunlarının işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul edib. Bu qətnamələrin tələbləri hələ də yerinə yetirilməyib. Ona görə də sülh danışıqları nəticəsində əldə ediləcək istənilən həll yolu Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış ərazi bütövlüyünün saxlanılmasını təmin etməlidir”, -fikri məlumatlarda əksini tapıb. Həmçinin KİV Prezident İlham Əliyevin sadaladığı təvəzük Ermənistanın işğalçılıq siyasətini ifşa edən digər faktlardan - Azərbaycan ərazisinin iyirmi faizinin işğaldə saxlanması, bir

miilyondan çox azərbaycanlının öz yurdundan didərgin düşməsi, Xocalı soyqırımı və s. bəhs edib. Türkiyə KİV-ləri Paşinyanın Prezident İlham Əliyev qarşısında çətin vəziyyətdə qaldığını qeyd edir.

Məlumatlarda, həmçinin Ermənistanın baş nazirinin ziddiyyətli, bir-birini təkzib edən ifadələrinə də yer verilib. Bura baş nazirin işğal olunmuş ərazilərimizdə Ermənistanın yox, Dağlıq Qarabağ ordusunun mövcud olması, lakin onun oğlunun bu bölgədə hərbi xidmət keçməsi barədə fikirləri də daxildir.

Fevralın 15-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı Çərçivəsində Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı panel müzakirələr keçirilib.

Prezident İlham Əliyevin tutarlı, tarixi faktlarla Paşinyanı susdurması və Paşinyanın tez-tez nitqində səhv etməsi daha çox heç bir əsası olmayan, real faktlara söykənməyən arqumentlər gətirməyə cəhdi isə gülüş doğurub. Debatın gedişatı zamanı Prezident İlham Əliyev məntiqli, tutarlı arqumentlər səsləndirməklə opponenti üzərində üstünlük qazanması və konfransda səslənən fikirlər sözün həqiqi mənasında bir daha Azərbaycan Prezidentinin uğurlu siyasətinin məntiqli reallıqlarıdır.

Tarixi, hüquqi, siyasi bilikləri sıfır səviyyəsində olan Paşinyana Azərbaycan dövlətinin növbəti tarixi dərsi

Panel müzakirələr göstərdi ki, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev, sözün həqiqi mənasında Ermənistanın baş nazirinə tarix, siyasət, hüquq dərsi keçdi və özünün nə qədər mahir diplomat olduğunu ortaya qoydu. Bunun qarşılığında isə Ermənistan baş nazirinin nə qədər hazırlıqsız olduğu, tarixi, hüquqi, siyasi biliklərinin sıfır səviyyəsində olduğunu reallığı üzə çıxırdı. Məlum oldu ki, o yalnız inqilab etmək üçün bəyanatlar verməyi bacarır. Erməni KİV-lərini yazdığına görə, erməni ictimaiyyəti bir daha anladı ki, Paşinyan Azərbaycan Prezidentinin diplomatik siyasəti qarşısında nə qədər savadsız və səviyyəsizdir. Azərbaycan Prezidenti bu

Prezident İlham Əliyev Paşinyanın siyasi və tarixi savadsızlığını sübuta yetirdi

Artıq Ermənistanda anti-Paşinyan ruhu alovlanmağa başlayıb

Erməni publisist: "Paşinyan Ermənistanda yalan danışmağı səliss bacarır"

Erməni publisist Vahan İşxanyan Paşinyanın Ermənistanda yalan danışmağı səliss bacardığını, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev qarşısında isə həqiqəti hiçqanaraq söyləməsini deyilənlərin məntiqi sübutu olduğunu bildirib: "Münaqişənin daha geniş kontekstində Münhen təsvirini almaq istəmirsənsə, referendumu boykot et və ya yox de. Bir də Paşinyan faktlardan xəbərsizdirsə, necə desin? İndi niyə hər zaman yalan danışdığı məlumdur, çünki həqiqəti bilmir. Bir də Paşinyanın nə siyasi, nə iqtisadi sahədə savadı sıfırıdır, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev kimi bir dahi diplomatla üz-üzə gəlməsi gülüş doğuracaq. Elə keçirilən debatda da Prezident İlham Əliyev Qarabağ müzakirələrində də konkret faktlarla Paşinyanı DARMA-DAĞIN ETDİ!"

Bu debat bir daha dünyaya bəyan etdi ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllində status-kvonu saxlamağa çalışan, məhz erməni tərəfi və onların arxasında duran müəyyən qüvvələrdir. Azərbaycan Prezidenti bu debatdakı çıxışı ilə dünyaya bir daha göstərdi ki, Dağlıq Qarabağ probleminin həllində status-kvonu saxlamaqla ermənilər vaxtı uzatmağa çalışır.

Beləliklə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin Münhen Təhlükəsizlik Konfransında Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinə həsr olunmuş paneldəki çıxışı Azərbaycanın xarici diplomatiyasının, həm də Prezident İlham Əliyevin apardığı xarici siyasətinin böyük qələbəsidir. Bununla dünya ictimaiyyəti bir daha Ermənistanın acizliyini, yalana əsaslanan tezislərinin darmadağın olduğunu gördü.

RƏFİQƏ KAMALQIZI

görüş zamanı bir daha Paşinyana tarix dərsi keçdi və ilk növbədə faktlarla, arqumentlərlə sübut etdi ki, Qarabağ torpağı tarixi əzəli Azərbaycan torpağıdır.

"Qoy bütün dünya bilsin ki, hətta bu gün Ermənistanın paytaxtı olan İrəvan da tarixi Azərbaycan torpaqlarıdır"

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Qoy bütün dünya bilsin ki, hətta bu gün Ermənistanın paytaxtı olan İrəvan da tarixi Azərbaycan torpaqlarıdır" səsləndirdiyi bu

fikrinin dünyanın aparıcı KİV-lərində geniş şəkildə yayılması Azərbaycanın informasiya cəbhəsində qazandığı çox böyük uğuru və qələbəsi idi. Bu gün Azərbaycan ictimaiyyəti növbəti dəfə öz Prezidentinə minnətdarlığını bildirir ki, O, həm Valdayda, həm Aşqabadda və indi də Münhendə Ermənistanın baş nazirini çox çıxılmaz vəziyyətə salıb və onu tamamilə təkzibedilməz arqumentləri, faktları ilə tərksilah edir. Azərbaycanın Prezidentinin məntiqə, faktlara, arqumentlərə söykənən prinsipial və qətiyyətli mövqeyi qarşısında Ermənistan baş naziri Paşinyanın silsilə xarakterli səhvlərə yol verməsi isə erməni ictimaiyyəti tərəfindən çox böyük qı-

naq obyektinə çevirildi.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Ermənistan baş nazirinin tarixi faktları təhrif etdiyini və işğal olunmuş ərazilərdəki silahlı qüvvələrin 80 faizindən çoxunun Ermənistan əsgərləri olduğunu deyib: "Mən 19-cu əsrin əvvəllərində İrəvan əhalisinin 70 faizinin azərbaycanlılardan ibarət olması barədə danışmayacağam. Amma onların hər zaman danışdıqları öz müqəddəratını təyin etmə barədə. Erməni xalqı öz müqəddəratını təyin etdi. Onların bir erməni dövləti var. Məsələ hətim budur ki, ikinci dəfə öz müqəddəratını təyin etmək üçün dünyada başqa yer tapsınlar, Azərbaycanda yox".

“Ermənilər bizim xalqımıza, mədəniyyətimizə qarşı soyqırımı törədiblər, məscidlərimizi, məzarlarımızı dağıdıblar, şəhərlərimizin adlarını dəyişdiriblər. Onlar hazırda bütün işğal edilmiş ərazilərdən ibarət olan Dağlıq Qarabağın xəritəsini çap ediblər. Sonra onlar deyirlər ki, biz bu reallıqlarla razılaşmalıyıq. Ona görə də beynəlxalq ictimaiyyət izah etməlidir ki, Dağlıq Qarabağ Azərbaycandır”. Bu fikirləri fevralın 15-də Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin və Ermənistan Respublikasının baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı panel müzakirələr zamanı Prezident İlham Əliyev bildirib. BMT Təhlükəsizlik Şurası Ermənistan qoşunlarının işğal edilmiş ərazilərdən çıxarılmasını tələb edən 4 qətnamə qəbul etdiyini diqqətə çatdıran dövlət başçısı bu qətnamələrin təblərinin hələ də yerinə yetirilmədiyini bildirib.

Ermənilər bütün dövrlərdə Azərbaycana qarşı işğalçılıq siyasətini təkəzə ərazi iddiaları ilə məhdudlaşdırmayıblar. Mədəni irsimizə, milli-mənəvi dəyərlərimizə göz dikiblər, onları oğurlayıb özünü küleşdirməyə çalışıblar. Bütün keçdikləri yolda saxta tarix formalaşdırmaları ilə dünyada seçilib, tanınıblar. Azərbaycanın mədəni irs nümunələrini erməni mülikiyyəti adı ilə tanıtmağa çalışaraq əqli mülikiyyətimizin terrorçusuna çevriliblər. Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın çıxışı əlbəttə ki, bütün dünyaya bir mesaj oldu ki, erməni kimdir? Xisletində nə yatır?

TARİXİ SAVADSIZLIQ VƏ SAXTA TARİX YAZMAQ İDDİASI

Keçirilən müzakirələrdə Azərbaycanla bağlı dövlət başçısı tərəfindən tarixi faktlar beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıldı və Paşinyanın yalanları ifşa edildi. Ermənistanın Azərbaycana qarşı işğalçılıq və etnik təmizləmə siyasəti apardığı bir daha beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırıldı. Prezident İlham Əliyev Ermənistanın Azərbaycan ərazisinin 20 faizini işğal etdiyini və işğal olunmuş ərazilərdə azərbaycanlılara qarşı etnik təmizləmə siyasəti apardığını, həmçinin Xocalı soyqırımını törətdiyini bəyan etdi, faktların dili ilə. Amma Paşinyan necə danışıdı? Saxta faktlar, uydurma dəlillər ilə.

Tarix boyu Şərq və Qərb alimləri onların milli kimliyi, keyfiyyətləri ilə bağlı araşdırmalarında mübaliğəsi olmayan fikirlərini qələmə alarkən belə bütün parametrlərdən ölçülərini parlaq və işıqlı şəkildə təqdim ediblər. Bu “ölkə”nin səyyahı olan və bir neçə gün yaşadığı “məmləkət” haqqında təəssürlərin gizlətməyən fransalı Qraf De Şole “ermənilərin yoxsulluq və əzab-əziyyət çəkəməsi məndə onlara qarşı böyük rəhm oyatmasına baxmayaraq, onların haramzadalığı, kələkbağlılığı o dərəcədə biabırçı, o qədər hiddətləndirici idi ki, mən heç vaxt onlara bağlana bilməzdim”- deyə yazırdı. “Türklərlə iş görəndə sözlə danışmaq kifayətdir, müqavilə bağlamağa da ehtiyac yoxdur..., erməni ilə belə bir fikriniz olarsa, onda heç bir sənədləşmə aparmağın əhəmiyyəti yoxdur, sadəcə şərəfə rast gələcəksiniz”. Bu isə alman səyyahı Alferd Kertenin təəssürlərindən sətirlərdir.

Dünyanın istənilən bir ölkəsinin qələm əhlindən, siyasətçisindən ermənilərlə bağlı sert mesajla təsadüf olunur. O qədər iyrenc və qorxuncdur ki, milli xüsusiyyətini qısa bir zamanda sezmək olur. Məşhur fars şairi Sədi Şirazinin erməniyi yer üzünün ilanı, insanlığın düşməni kimi qələmə verməklə nə qədər haqlı imiş. Bəli, biz erməni kimliyini dünya xalqlarının tanınan şəxsiyyətlərinin dili ilə görürük və belə nümunələr istənilən qədərdir. Bu gün tarixdə baş verən hadisələrin davamı müxtəlif yollarla həyata keçirir-

lik. Eyni siyasətin müasir dövrümüzdə inikasını görürük. Bu fikirlərdəki həqiqət əsaslıdır. Dili hibrit, yeni calağ dili, ərazisi, mədəniyyəti, mətbəxi, tarixi olmayan ermənilərin ünvanına deyilənler elə onlara məxsus olan bu “dəyərlər”dən qaynaqlanırlar. O “xalq”ın əfsuslar olsun ki, qonşusu azərbaycanlılardır. Məğrur, sözünün gücü, əməli, tarixi, irsi olan, dünyanın marağında olan bir dövlətlə qonşu olublar. Amma hərdən düşünürəm ki, ermənilər tarixi kökü olan azərbaycanlıların qonşusu olmasaydılar, necə dünya çıxarılardı, mənəm mətbəxim, musiqim, dilim, ərazim vardı, - deyə bilərdi.

Azərbaycan torpaqları ilə bərabər onun milli-mədəni sərvətlərini də mənimsəməyə çalışan mənfur erməni xisləti öz keçmiş peşəsinə davamı ilə “zəngin dövlət” varisinə çevrilmək niyyətindədir. Azərbaycan öz varidatını, mədəniyyətini dünyaya təqdim etdiyi, YUNESKO-nun nadir əsərləri sırasında yer aldığı zamanda ermənilər yenidən “tarixi missiyasını” gerçəkləşdirməkdə davam edir. Nikol Paşinyanın “... erməni kralı Böyük Tiqrən romalı hərbi lider Pompeylə danışmalar aparan zaman bütün Cənubi Qafqazda və bütün dünyada Azərbaycan adlı ölkə olmayıb” - deməsi tarixi savadı olmadığından irəli gəlməklə yanaşı, onun yalançı tarixə sahib olan bir dövlət haqqında danışğını ortaya qoymuş oldu. Eyni zamanda Çar Tiqranın və ya Paşinyanın bəhs etdiyi digər sülalələrin dövrünün münaqişənin həllinə dəxli olmayan tamamilə yersiz məsələlər idi. Bəli, həqiqət bir daha bəlli olur. Erməni, sən tarix boyu bu iddialarla çıxış etmişin.

“ONLAR YERLİ ERMƏNİLƏR İDİ, ERMƏNİSTANDAN OLAN ERMƏNİLƏR VƏ DİASPORDAN OLAN ERMƏNİLƏR İDİ”

Amma Azərbaycan Prezidentinin tutarlı faktlarla çıxışı hər bir kəsdə dövlətimiz,

onun Lideri ətrafında ən yüksək fikirləri formalaşdırmış oldu. “Xalqımız etnik təmizləməyə məruz qalıb. 1992-ci ildə Ermənistanın əvvəlki rejimi müharibə cinayəti - Xocalı soyqırımını törətdi. Nəticədə aralarında 106 qadın, 63 uşaq olmaqla, 613 günahsız müliki şəxs vəhşicəsinə öldürüldü. Xocalı soyqırımını 10-dan artıq ölkə tanıyır”. Bu tarixin dili ilə söylənilən fikirlərdir ki, Prezidentimizin çıxışı hər bir Azərbaycanlıni qürurlandırmış oldu: “Mən tamamilə

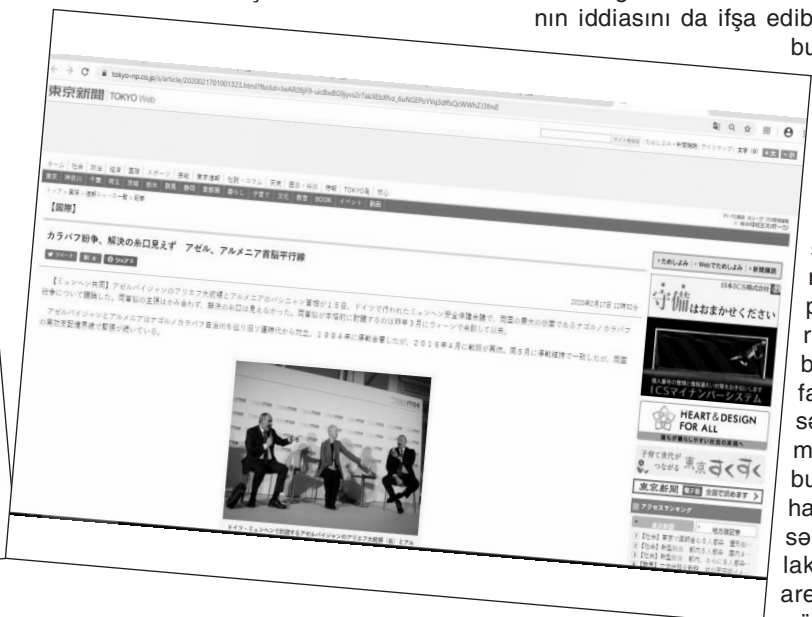
Rusiyanın Siyasi Tədqiqatlar İnstitutunun direktor müavini Darya Qrevtsova isə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin bir neçə dəfə Nikol Paşinyanın səhvlərini tutduğunu söyləyib: “O, bunu Stalinin heç də Dağlıq Qarabağı Azərbaycanın tərkibinə vermədiyini və Dağlıq Qarabağın Azərbaycanın tərkibində qalacağını təsdiq etməklə etdi. Həmçinin, Prezident İlham Əliyev Şaumyan rayonunun sovet dövründə Dağlıq Qarabağa məxsus olması barədə Paşinyanın iddiasını da ifşa edib. O qeyd edib ki, bu rayon heç vaxt Dağlıq Qarabağın tərkibində olmayıb. Hətta Nikol Paşinyan tələsik və çaşqın vəziyyətdə öz səhvini etiraf etməli olub”. Ekspert onu da bildirdi ki, bu cür mötəbər tədbirlərdə faktlarla bağlı səhvlərə yol verilməsi tamamilə qəbuləlməzdir. Hər hansı lider bir dəfə səhvə yol verə bilər, lakin bütün dünya arenasında qarşısında mühüm siyasi dis-

kussiya zamanı, dünya təhlükəsizliyi üzrə əsas tədbirdə bunu etmək sadəcə bağışlanmazdır, - deyə bildirib.

ABŞ-ın “The USA Tribune” qəzetində siyasi icmalçı Robert Qorovitsin Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev və Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyanın iştirakı ilə Münhen Təhlükəsizlik Konfransı çərçivəsində Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin müzakirələrinə həsr olunmuş “Münhendə söz dueli və onun qalib “revolveri” sərlövhləli məqaləsi dərc olunub. Müəllif yazır ki, söz dueli üçün müasir dünyada ən yaxşı meydan BMT-nin Təhlükəsizlik Şurası və Baş Assambleyası, Davos forumu, Münhen konfransı və ölkələrin liderlərinin öz mövqelərini və üstünlüklərini nümayiş etdirdikləri digər platformalardır. Müəllif qeyd edir ki, iki ölkənin liderləri auditoriyaya Qarabağın tarixinə dair öz versiyalarını təqdim etdilər. O vurğulayır: “Erməni lider nala-mixa döyürdü, artıq tükənmiş arqumentləri təkrar edirdi, ermənilərin guya Cənubi Qafqazın yerli sakinləri və Qarabağın tarixən Ermənistanın bir hissəsi olduğunu söyləyirdi”. Paşinyanın irəli sürdüyü arqumentə nəzər salaraq tarixi həqiqətləri diqqətə çatdırıb. Qorovits onu da qeyd edir ki, Paşinyan heç bir anlayışı olmadığı beynəlxalq hüquq barəsində mülahizələr yürütməyə başladı. Müəllif yazır ki, Paşinyan BMT Təhlükəsizlik Şurasının Dağlıq Qarabağ münaqişəsi üzrə dörd qətnaməsini müzakirə edərkən uğursuz seçim edib. Erməni lider iddia edib ki, guya BMT TŞ dərhal və qeyd-şərtsiz atəşkəs rejiminin tətbiqini tələb edib, belə ki, Azərbaycan bu qaydaları pozub və ərazilərini itirib. Əslində isə, Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin də qeyd etdiyi kimi, BMT TŞ-nin 822, 853, 874 və 884 sayılı qətnamələri Ermənistanın hərbi təcavüzü dayandırmasını və öz qoşunlarını işğal etdiyi Azərbaycan ərazilərindən dərhal və qeyd-şərtsiz çıxarmasını, həmçinin bütün məcburi köçkünlərin öz torpaqlarına qayıtmasına şərait yaradılmasını tələb edib. “Söz dueli Paşinyan üçün uğursuz başa çatdı, belə ki, o, Cənab İlham Əliyevin bəyanatlarından ciddi “yaralar” və faktlara söykənən arqumentləri təqdim etmək bacarıqsızlığı ucbatından böyük zərbə aldı”.

Bəli, dünya ictimaiyyətinə bir daha bəlli oldu ki, Ermənistanın hərbi qulluqçuları Azərbaycanın işğal olunmuş ərazilərində xidmət edirlər. Prezident İlham Əliyevin tutarlı arqumentləri Azərbaycan həqiqətləri ətrafında olan məlumatları daha da möhkəmləndirdi.

Nəzakət ƏLƏDDİNQIZI

Erməni yalanı və onun ifşası

Xocalı qətliamına apararı yol: gerçək tarixin xronoloji təhlili

XOCALI

II YAZI

SSRİ dağılmışdı. Bütün müttəfiq respublikalar beynəlxalq birliyin subyektinə çevrilmişdi. Moskvanın erməni lobbisinin də hərtərəfli dəstəyi ilə Azərbaycanın ayrılmaz hissəsi olan Dağlıq Qarabağın Ermənistanla birləşdirmək cəhdi Azərbaycan xalqının möhtəşəm dirənişi nəticəsində, baş tutmamışdı. Bu qədim Azərbaycan torpağı beynəlxalq birliklər, o cümlədən, BMT tərəfindən Azərbaycan Respublikasının ərazisi olaraq tanınmışdı. Təbii ki, bütün çabalarına rəğmən həm Kremlin, həm də erməni lobbisinin istəklərinə nail ola bilməmələri onları daha da hiddətləndirmişdi. Çünki məhz ermənilərin istəklərinin reallaşması Azərbaycan tərəfinin ata-baba yurdlarının əldən çıxması ilə barışmayacağı, münəqişenin uzun müddət davam edəcəyi, davam edən münəqişədən isə Moskvanın öz geosiyasi maraqları üçün istifadə edəcəyi anlamına gəlirdi. İlkin planın baş tutmadığı təqdirdə Kreml yeni planını işə saldı.

Bir məqamı xüsusi qeyd etməyi vacib hesab edirəm. Dağlıq Qarabağda yaşayan ermənilərin mütləq əksəriyyəti bu qarşıdurmanın birbaşa Moskvadan idarə olunduğunu anlayır və onun genişlənməsinin qarşısını almağa cəhd göstərirdilər. Məsələn, beş erməni kəndini birləşdirən Naxçıvanik sovetliyinin əhalisi, hər kənddən bir nümayəndənin və kənd sovetinin Hamlet adlı sədrinin, eləcə də onun katibinin imzası və sovetliyin möhürü ilə təsdiq edilmiş məktub hazırlayıb oktyabr ayının 24-də xüsusi yolla bizə göndərmişdilər. Məktubda Azərbaycan hökumətindən erməni kəndlərində məskən salan quldur dəstələrinin çıxarılmasına kömək etmələri xahiş olunur və Azərbaycan Bayrağının kənddə qaldırılmasına, Azərbaycan qanunlarına əməl etməyə hazır olduqları vurğulanırdı. O zaman AXC Ağdam şöbəsinin sədri, millət vəkili Eldar Bağirovla birlikdə məktubu Bakıya gətirdik. Məktubla bağlı Əbülfəz Elçibəylə və Ağdamdan seçilmiş digər millət vəkili Tamerlan Qarayevlə söhbət etdik. Hər ikisi bu məsələni çox gizli saxlamağı tövsiyə edərək, bunun birbaşa Kremlin siyasətinin pozulması olduğunu qeyd etdilər. Ali Sovetin sessiyasında, oktyabr ayının 28-də Eldar Bağirov o zaman iç üzü hələ açıqlmayan, ustalıqla

maskalanın Rəhim Qaziyevlə də məktub barədə söhbət etmiş və iki surətdən ibarət olan həmin məktubun bir surətini ona vermişdi. İki gün sonra Eldar Bağirov Bakıda qətlə yetirildi, "morq"da cibindən bütün sənədləri götürüldü, lakin cibində qalan həmin məktubun surəti tapılmadı. Sonralar, 1992-ci ilin iyun ayında Naxçıvanik və digər dörd kənd quldurlardan təmizləndiyi zaman, həmin kənddən əsir alınmış yerli ermənilərin dediklərinə görə, noyabr ayının əvvəlində məktuba imza atmış yeddi nəfərin hamısı erməni quldurları tərəfindən kəndin ortasında güllələnib. Bütün bu və digər faktlar bizdən tələb edirdi ki, Kremlin bu məkrli, qeyri-insani siyasətinin ayaq açib yeriməməsi üçün daha ağıllı taktika seçək. Ancaq məhz içimizə salınaraq, özlərini vətən və millət fədaisi kimi göstərən, əslində imperiya siyasətinin reallaşmasına xidmət edən qüvvələr belə taktika seçilməsinə var gücləri ilə mane olurdular. Noyabr ayında AXC Ali Məclisində Dağlıq Qarabağın azərbaycanlı yaşayış məntəqələrinin Ağdam və Şuşa rayon təşkilatlarından ayrılması haqqında qərarı da, həmin rayon və kəndlərin de-facto hərəkətçi qüvvələrdən ayrı salınması da, şübhə yoxdu ki, həmin məkrli siyasətə xidmətin tərkib hissəsi idi. Beləliklə, Qarabağın bütün yaşayış məntəqələri, Azərbaycanda o zaman ən real qüvvə olan AXC-dən ayrıldılar, nəticədə köməksiz vəziyyətdə qaldılar. Həmçinin, Dağlıq Qarabağda fəaliyyət göstərən Azərbaycan hökumətinin Təşkilat Komitəsinin işinin iflic vəziyyətə gətirilməsi planı da reallaşdırılırdı. Komitənin ən fəal və milli ruhlu əməkdaşı, Təşkilat Komitəsinin prokuroru, erməni separatçılara qarşı qətiyyətli və barışmaz mübarizəsi ilə seçilən Şükür Rzayev girov götürüldü. Dərhal Qatır Məmməd təxəllüsü ilə tanınan Yaqub Rzayevin əli ilə bir neçə mühüm erməni əsir alınaraq, Şükür Rzayev xilas edildi. Bundan sonra təhlükə ilə üz-üzə qalan Təşkilat Komitəsi Xankəndini tərk edərək Ağdama köçürüldü. Bütün bu hazırlıqlardan sonra Kremldən təlimat alan ermənilər 1991-ci il noyabrın əvvəllərindən başlayaraq ayrı-ayrı kəndlərə silahlı hücumlara başladılar. Vəziyyəti yerində araşdırmaq məqsədilə bölgəyə səfər edən Azərbaycan Respublikasının yüksək rütbəli dövlət məmurlarının və Dağlıq Qarabağ hadisələrində daim ədalətli mövqə tutan, prokuror Şükür Rzayevlə birgə erməni separatçılarının qəniminə çevrilən rus əsilli general Y.Kovalyovun içərisində olduğu helikopter vuruldu

və bütün helikopterdəkilər qətlə yetirildi. Belə bir zamanda respublikada, xüsusən paytaxt Bakıda milli birlik, xalqla hakimiyyət arasında etimad yaradılmalı olduğu halda, o zamankı hakimiyyətin qətiyyətsizliyindən istifadə etməyə çalışsan, rəhbər heyətin əksəriyyəti Kremlin planına yardım edən AXC xalqı münəqişenin həllində birliyə səfərbər etmək əvəzinə, qarşıdurmanı gücləndirir, Qarabağda baş verən hər bir olaya görə hakimiyyəti sadəcə qınamır, xalqı onun üzərinə qaldırır, bir sözlə, hakimiyyət uğrunda savaşa cəlb edirdi. Dekabrın sonlarında, o zaman Azərbaycan Respublikası Ali Soveti Xarici Əlaqələr Komissiyasının sədri işləyən, AXC-də "Primakov uşaqları"nın "patronu" kimi tanınan İsa Qəmbərin "Beş-altı Azərbaycan kəndini ermənilərə verək, hakimiyyəti istefaya göndərək" deyə, şəxsən mənədən bu sahədə kömək istəməsi də faktdır və onun təmsil (De-facto rəhbərlik) elədiyi qurumun niyyətidən xəbər verirdi.

1992-ci ilin yanvarından başlayaraq Dağlıq Qarabağın azərbaycanlılar yaşayan kəndlərinə ardı-arası kəsilməyən hücumlar başladı. Köməksiz qalan yerli əhali təpədən dırnağa silahlanmış erməni quldurları və Sovet Ordusunun 366-cı polkunun hücumlarına mətanətlə sinə gərsələr də, qeyri-bərabər qüvvələr savaşımda məğlub olaraq geri çəkilməli olurdular. Beləcə ard-arda Kərkicahan, Meşəli, Cəmili, Malibəyli, Quşçular, Qaradağlı, Xocavənd kəndləri işğal olundu. Malibəyli və Quşçular kəndlərindən Ağdamın könüllüləri Abdal-Gülablı meşələrinin içi ilə insanları təxliyə etmələri bu kəndlərdə qırğının miqyasını azaltsa da, Qaradağlı kəndinə bu dəstək mümkün olmadı və Xocalıdan əvvəl həmin kənddə sözün tam mənasında qətliam törədildi. Beləliklə, Əsgəranla Xankənd arasında yeganə azərbaycanlı yaşayış məntəqəsi kimi Xocalı uzun müddət özünü qoruya bildi. Ancaq hadisələrin içində olan hər kəs bilirdi ki, ermənilər bu şəhərə xüsusi plan hazırlayırlar. Bunun da üç başlıca səbəbi var idi. Birinci səbəb Xocalı kəndinin qədim tarixə malik olması, bu yerlərin qədim türk məskənləri olduğunu sübut edən səsiz-hesabsız tarixi abidələrin, o cümlədən Xocalı-Gədəbəy mədəniyyət nümunələrinin mövcudluğu idi ki, ermənilər hər zaman belə yaşayış məskənlərinə qarşı daha amansız olmuşlar. İkinci səbəb, 1988-ci ilin sentyabrında bu şəhərə hücum edən ermənilərin xeyli sayda itki verərək geri çəkilməyə məcbur edilmələri idi ki, bu fakt onları Xo-

Xocalı qətliamına aparın yol: gerçək tarixin xronoloji təhlili

caliya və xocalılara qarşı daha da aqressivləşdirmişdi. Nəhayət üçüncü səbəb isə, Dağlıq Qarabağda yeganə aeroportun Xocalıda yerləşməsi idi ki, bu da ermənilərin Yerevan və Moskva ilə əlaqələrində mühüm əhəmiyyətli strateji maraq idi. Artıq bölgədə qalan yeganə azərbaycanlı yaşayış məntəqəsi olan şəhər gecə-gündüz artilleriya silahları ilə atəş altında saxlanılırdı. Bakıda başı hakimiyyət uğrunda savaşa qarışan həm iqtidar, həm də AXC rəhbərləri isə hər gün yalançı vədlər verir, əhaliyə kömək göndəriləcəyini deyir, ancaq heç bir yardım edilmirdi. Nəhayət Ağdamdakı köüllü müdafiə batalyonları bir araya gələrək, Xocalıda xilas üçün əməliyyat keçirməyi planlaşdırdılar. Fevralın 23-də keçirilməsi nəzərdə tutulan həmin əməliyyat da, o zaman Müdafiə Nazirliyinin nümayəndəsi kimi Ağdamda olan Fəhmin Hacıyev tərəfindən dayandırıldı. AXC yetkililərindən olan F.Hacıyevin sonradan bu əməliyyat planının dayandırılması əmrinin Bakıdan, konkret olaraq yenicə müdafiə naziri təyin edilmiş Tahir Əliyevdən gəldiyini desə də, bu faktın hələ də dəqiq araşdırılmaması da bir sıra məqamlardan xəbər verir. Xüsusilə, Gəncə demiryolı idarəsi ilə birgə təxminən 20 kilometrlik troska qatarı Ağdamdan Xocalıya göndərilib, dinc əhalini çıxarmaq planının da pozulması, içimizdən Xocalıda daha böyük qırğın olmasında maraqlı qüvvələrin olduğunu deməyə tam əsas verir. Bəzi oxucular mənə qınaya bilər. Biz bəzən tariximizin ayrı-ayrı məqamlarında içimizdəki düşmən dəyirmanına su tökən qüvvələrin varlığından vaz keçir, bunu düşmən əlinə fakt vermək kimi dəyərləndiririk. Nəzərə alırıq ki, əksər məğlubiyyətlərimizin başlıca səbəblərindən biri məhz içimizdə belə qüvvələrin olması, onların bilərəkdən, ya bilməyərəkdən yanlışlıqları, nəticədə ümummilli bəlalara səbəb olur ki, bunları da deməmək və gələcəkdə belə yanlışlıqların qarşısını almaq kimi mühüm borcumuzu yerinə yetirməklə növbəti yanlış addım atmış olur. Ancaq mən real həqiqətlərə istinad edir və çıxardığım nəticə də ondan ibarətdir ki, Moskvadan təlimat alan bəzi qüvvələr və onların bu "ajan"lığından xəbərsiz olub, onlara inanan və ardınca kor-koranə irəliləyən sadə insanlar faciənin bu qədər dəhşətli olmasının qarşısının alınmasına da mane oldular ki, bu da nəticə etibarilə Azərbaycan xalqının gözünü qırmaq, xalqı təslimçiliyə sövq etmək kimi məkrli düşmən niyyətinin başlıca amili idi və etiraf edək ki, buna

Xocalı soyqırımı
Khojaly genocide

613 şəhid

83 uşaq

8 ailə

1275 əsir

da müvəqqəti olsa belə nail oldular.

Xocalı qətliamı ilə bağlı ətraflı yazıb vaxt almağa lüzum görmürəm. Çünki faciə haqqında, onu törədənə, onun miqyası, insan ağına sığmayan vəhşət doğuran məqamları barədə kifayət qədər yazılıb və deyilib. Bu yazılanların və deyilənlərin cəmiyyət daxilində təkrarlanmasından daha çox, bu gün bütün bunları dünya ictimai-

yətinə çatdırmağa daha çox ehtiyac var ki, son illər həm dövlət və hakimiyyət qurumlarının, həm Heydər Əliyev Fondunun, həm də dövlətin bu sahədəki məqsədyönlü siyasətinə dəstək verən vətəndaş cəmiyyətinin genişmiqyaslı fəaliyyəti bunun üçün zəmin yaratmışdır. XOCALI QƏTLİAMI bəşər tarixinin ən qanlı, insanlıq normalarına sığmayan ehtiyac bir faciəsidir ki, bunu təkcə Azərbaycan xalqının

faciəsi kimi qəbul etmək doğru deyil. Bu, ümumən insanlığın faciəsidir, bu, bütün dünyanın faciəsidir və məsələyə də bu kontekstdən yanaşmaq, onu bəşəri faciə kimi dünyaya tanımaq gerəkdir. Bu fa-

yac görürəm ki, ən qorxulusu isə, sənə qardaşın olub, gizləndə düşmənlə əlbir olandır. Çünki onun sənə düşmənçilik edəcəyi ağına gəlmiş, realıqda isə bunu edir və...

Təhmasib Novruzov,
1989-92-ci illərdə AXC Ali Mclisinin üzvü,
"Azadlıq Hərəkətçiləri"
İctimai Birliyinin sədri

Təhsil sahəsində islahatlar davamlıdır

Dövlət başçısının Sərəncamı ilə Kürdəmir şəhərində yeni binanın tikintisi məqsədilə 2,0 (iki) milyon manat ayrılıb

köklü islahatların aparılması məktəblilərin burada şəxsiyyət kimi formalaşmasına təsirini göstərməkdədir. Müasir dövrümüzdə bu islahatların ən mühüm mərhələsi yaşanılır.

Azərbaycanın Birinci vitse-prezidenti, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın təhsil sahəsində həyata keçirdiyi layihələri də qeyd etməliyik. "Yeniləşən Azərbaycana yeni məktəb" layihəsi çərçivəsində istifadəyə verilən məktəblər müasir standartlara uyğun olaraq qurulub. Fondun layihəsi üzrə inşa edilən Masazır qəsəbəsində 4 və 5 nömrəli, Beyləqan şəhərində 8 nömrəli,

Azərbaycanda dövlət başçısı tərəfindən təhsilə böyük önəm verilməsi, yeni proqram və layihələrin və təhsil islahatlarının həyata keçirilməsi Azərbaycan təhsilinin dünya standartları səviyyəsində qurulmasına yeni imkanlar yaradıb. "Azərbaycanda təhsil sisteminin təkmilləşməsinə çox böyük diqqət göstərilir. Təhsil bizim gələcəyimizdir", - deyən Azərbaycan Prezidenti ölkəmizdə savadlılığın təxminən 100 faiz olduğunu çıxışlarının birində bildirib: "Bu, çox böyük göstəricidir. Elə etməliyik ki, bütün uşaqlar savadlı, bilikli olsunlar, gələcəkdə özləri üçün gözəl həyat qura bilsinlər, dövlətimiz üçün dəyərlili vətəndaşlar olsunlar".

Cənab İlham Əliyev Prezidentlik fəaliyyətinin ilk illərində "Neft kapitalını insan kapitalına çevirməliyik!" deyəti altında təbii resurslara əsaslanan iqtisadiyyatdan biliklər iqtisadiyyatına keçidi ölkənin strateji hədəfi elan etməsi əbəs deyildi. Qeyd etdiyimiz zaman məsafəsində təhsilin müasir texniki bazasının gücləndirilməsi, onun infrastrukturunun müasir tələblər səviyyəsində təşkil və təhsilin prioritetlərinin dünya elminin inkişaf tendensiyaları istiqamətində qurulmasında əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edilib. Təhsil müəssisələrinin müasir informasiya və elmi-metodiki təminatı, təhsil infrastrukturunun yenilənməsi məqsədi ilə dövlət proqramları qəbul edilmiş və layihələr həyata keçirilmişdir. Regionların sosial-iqtisadi inkişafı, yoxsulluğun azaldılması, məcburi köçkünlərin həyat şəraitinin yaxşılaşdırılması və məşğulluğunun artırılması ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında da məktəb tikintisinə xüsusi önəm verilir. Bakı və Abşeronun sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı qəbul olunan dövlət proqramlarında yeni məktəblərin tikintisinə diqqət yetirməklə yanaşı, mövcud məktəblərin əsaslı təmirinə də yer ayrılıb. Yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi, mövcud məktəblər üçün əlavə korpusların inşası, onların əsaslı təmiri, müasir avadanlıqlarla, laboratoriyalarla təminatı, istilik sisteminin bərpası nəticəsində, ümumilikdə, ölkə üzrə 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti yaxşılaşdırılmışdır. Təhsil ocaqlarında informatika, laboratoriya otaqları, idman və akt zalları, hərbi otaqlar fəaliyyət göstərir, internet sistemi və müasir tədris avadanlıqları ilə təchiz olunub. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin diqqət və qayğısı nəticəsində, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın təşəbbüsü, Onun rəhbərlik etdiyi Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə ümumi təhsil müəssisələrinin infrastrukturunun müasirləşdirilməsi istiqamətində əhəmiyyətli işlər görülmüşdür. Son on altı ildə 3200-dən çox məktəb binası tikilmiş və ya əsaslı təmir edilmişdir. Ölkənin bütün məktəblərinin 72 faizinin binası yeni tikilmiş və ya əsaslı təmir olunmuşdur. Məktəb tikintisi sahəsində həyata keçirilən tədbirlər nəticəsində, 1 milyondan çox şagirdin təlim şəraiti əhəmiyyətli şəkildə yaxşılaşdırılmış, ikinci növbədə, oxuyan şagirdlərin sayı 16,8 faizə enmiş, başqa sözlə, şagirdlərin 83,2 faizinə, birinci növbədə, təhsil almaq imkanı yaradılmışdır.

Təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazasının gücləndirilməsi, yeni təhsil müəssisələrinin tikintisi ilə bağlı ölkə Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən imzalanmış sərəncamlar təhsilin inkişafına davamlı dövlət qayğısının daha bir parlaq nümunəsidir. Prezident İlham Əliyevin vurğuladığı kimi: "Bizim məqsədimiz ondan ibarətdir ki, Azərbaycanda bir dənə də olsun qəzalı vəziyyətdə məktəb qalmasın. Bax, qarşıya belə məqsəd qoyulub".

Dövlət başçısının bu günlərdə imzaladığı "Kürdəmir şəhərində yeni ümumtəhsil məktəbi binasının tikintisi ilə bağlı tədbirlər haqqında" Sərəncamı ilə Kürdəmir şəhərində 5 nömrəli şəhər tam orta məktəbi üçün 960 şagird yerlik yeni binanın tikintisi məqsədilə Azərbaycan Respublikasının 2020-ci il dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş Azərbaycan Respublikası Prezidentinin ehtiyat fondundan Azərbaycan Respublikasının Təhsil Nazirliyinə ilkin olaraq 2,0 (iki) milyon manat ayrılıb.

Ardıcıl olaraq, təhsil sahəsində

rəli, Xaçmaz rayonu Palıdli, Yevlax rayonu Kövər, Şabran rayonu Gilavar kənd orta məktəblərində, Pırşağı qəsəbəsində 112 nömrəli, Binə qəsəbəsi 326 nömrəli tam orta məktəblərində təhsil prosesi uğurla davam edir.

Təhsilin məzmunu, keyfiyyəti və təlimin təşkilinə verilən tələblərdə ciddi yeniləşmə və müasirləşdirmə prosesləri də gedir. Ümumiyyətlə, Azərbaycan təhsilini beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırmaq üçün atılan addımlar, onu deməyə əsas verir ki, Prezident İlham Əliyevin "qara qızıl"ın insan kapitalına çevrilməsi çağırışı uğurla reallaşmaqdadır. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin "Azərbaycan təhsilinin inkişafı üzrə Dövlət Strategiyasının təsdiq olunması haqqında" imzaladığı Sərəncam isə, təhsil islahatlarının daha sistemli aparılması və ölkənin inkişafına daha yüksək töhfələr vermək istiqamətində düşünülmüş konseptual bir sənəd oldu. Ötən müddət ərzində, strategiyanın həyata keçirilməsi nəticəsində, bütün pillə və səviyyələr üzrə təhsilin keyfiyyət göstəriciləri yüksəlmiş, uşaq və gənclərin təhsilə imkanlarının genişləndirilməsi, müasir idarəetmə modellərinin tətbiqi, kadr potensialının səriştə və kompetensiya baxımından gücləndirilməsi, ümumi təhsil müəssisələrinin kadrlarla təminatı, müəllim fəaliyyətinin qiymətləndirilməsi və stimullaşdırılması da s. əhəmiyyətli nailiyyətlər əldə edilmişdir.

Keyfiyyətə yeni, daha yüksək tarixi inkişaf mərhələsinə qədəm qoyan Azərbaycan təhsil sahəsində, eləcə də, digər sahələrdə bu uğurların əldə olunmasına ölkədəki sabitlik və təhlükəsizlik əsas şərtidir.

Zümrüd BAYRAMOVA

"Azerbaijan Digital Hub" proqramının rəqəmsal iqtisadiyyat quruculuğuna töhfəsi müzakirə olunub

Azərbaycanı beynəlxalq internet şəbəkəsinə bağlayan magistral internet provayderi AzerTelecom şirkətinin icra etdiyi "Azerbaijan Digital Hub" proqramı Bakıda 13-14 fevral tarixlərində baş tutmuş "Rəqəmsal İqtisadiyyat: müasir çağırışlar və real imkanlar" adlı beynəlxalq konfrans çərçivəsində Azərbaycan

da rəqəmsal iqtisadiyyatın qurulması, xarici təcrübə, mövcud risklər, həllər kimi məsələlərə həsr olunan plenar sessiyada təqdim edilib.

Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetində (UNEC) yerli və xarici ekspertlərin iştirakı ilə baş tutmuş tədbirdə çıxış edən AzerTelecom şirkətinin baş direktoru Fuad Allahverdiyev ölkəmizin rəqəmsal mərkəzə çevrilməsi istiqamətində icra edilən "Azerbaijan Digital Hub" proqramını təqdim edib, müasir dövrdə rəqəmsal transformasiya prosesləri barədə geniş danışdı. Fuad Allahverdiyev rəqəmsallaşmanın cəmiyyətdə və dövlətlər qarşısında inkişaf üçün yeni imkanlar açdığını, rəqəmsal iqtisadiyyat quruculuğu məsələsinin hazırda ölkəmiz üçün də mühüm əhəmiyyət kəsb etdiyini vurğulayıb. Fuad Allahverdiyev proqram çərçivəsində infrastruktur quruculuğu layihələri barədə danışdı, ölkə daxilində fiber-optik kabel xətlərinin çəkilməsi üçün Azərbaycan Dəmir Yolları QSC ilə birgə icra edilən layihəni, eləcə də Azərbaycanla Orta Asiya ölkələri arasında Xəzərin dibi ilə Transxəzər Fiber Optik kabel xəttinin çəkilməsi layihəsini qeyd edib. O bu layihələr sayəsində Avropa ilə Asiya arasında Azərbaycan vasitəsilə rəqəmsal ipək yolunun formalaşacağını bildirdi, "Digital Hub" proqramının son nəticədə ölkənin rəqəmsal mərkəzə çevrilməsi və rəqəmsal iqtisadiyyatın formalaşmasına töhfə verəcəyini vurğulayıb.

Tədbirdə çıxış edən digər məruzəçilər aidiyyəti mövzularda təqdimatlar ediblər, rəqəmsallaşma və rəqəmsal iqtisadiyyat quruculuğunda fərqli təcrübələr barədə fikir mübadiləsi aparıblar.

Beynəlxalq konfrans Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti və Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin təşkilatçılığı, Təhsil Nazirliyi, Nəqliyyat, Rabitə və Yüksək Texnologiyalar Nazirliyi və Çinin Bir Kəmər Bir Yol Elm və Texnologiya Alyansının dəstəyi və Bakcell şirkətinin sponsorluğu ilə keçirilib.

AzerTelecom Azərbaycanın ilk mobil operatoru və ən sürətli mobil internet provayderi Bakcell şirkətinin törəmə müəssisəsidir. AzerTelecom yerli və xarici şirkətlərə müxtəlif qabaqcıl xidmətlər təqdim edir. AzerTelecom Azərbaycanın Rəqəmsal Ticarət Qovşağı Konsorsiumunun üzvüdür.

Rəqəmsal Ticarət Qovşağı Konsorsiumu - Azərbaycanda rəqəmsal infrastrukturun və transsərhəd elektron ticarət platformasının inkişafı və ölkənin mövqelərinin regional və global miqyasda gücləndirilməsi üçün yaradılan dövlət-özəl tərəfdaşlığıdır. Konsorsiumun yaradılması haqqında saziş 9 oktyabr 2019-cu il tarixində Bakıda keçirilən "İpək Yolunun rəqəmsallaşdırılması" adlı rəqəmsal ticarət üzrə 3-cü forumda özəl şirkətlər olan PAŞA Bank, B.EST Solutions və AzerTelecom və dövlət sektorunu təmsil edən Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi arasında "Asan İmza" mobil elektron imza vasitəsilə imzalanıb. Konsorsium, Azərbaycanın müasir rəqəmsal xidmətləri və infrastrukturunun tətbiqi və ölkənin rəqəmsal transformasiyasına təsir edən transsərhəd elektron xidmətlər infrastrukturunu inkişaf etdirmək məqsədi daşıyır. Konsorsium, Azərbaycanı dünya bazarlarına bağlamaq, eyni zamanda Azərbaycanın Avropa ilə Asiya arasında yeni Rəqəmsal Qovşaq kimi irəliləyişi üçün görünməmiş bir fürsət təqdim edir.

Azərbaycan qış turizmi üçün də gözəl istirahət mərkəzidir

Son illər həyata keçirilən sosial-iqtisadi layihələr, dövlət proqramları, siyasi sabitlik ölkəmizin inkişafını daha da sürətləndirir. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin məlum sərəncamları ilə reallaşan dövlət proqramları turizmin daha da inkişafına səbəb olub.

Ölkəmizdə yüzlərlə turizm şirkətinin fəaliyyəti, turizm marşrutlarının yaradılması, beşüzlü otellərin istifadəyə verilməsi, eləcə də, peşəkar kadrların hazırlanmasına diqqətin artırılması və s. Azərbaycanı turizm ölkəsi kimi tanıdıb. Ümumilikdə, Azərbaycanda turizmin inkişafı ilə bağlı böyük addımlar atılıb, layihələr həyata keçirilib. Xüsusilə, bölgələrdə bir neçə beşüzlü otel istifadəyə verilib. Sevindirici haldır ki, bu realitərin və turizm sahəsinə ayrılan diqqətin nəticəsində, son illərdə Azərbaycana gələn turistlərin sayında nəzərəcarpan artım müşahidə olunur. Ölkəmizin müxtəlif ərazilərində dünya standartlarına uyğun otellər, əyləncə mərkəzləri və istirahət zonaları yaradılıb. Müxtəlif görkəmdə və xidmətdə olan otellərin inşası buraya gələn axının yüksək səviyyədə təminatına əsas verir. Azərbaycanın Xaçmaz, Qəbələ, İsmayıllı, Şamaxı, Quba və Masallı kimi istirahət zonalarında istirahət edənlərin sayının artması Azərbaycan turizminə olan diqqətin göstəricisidir.

Ölkəmizdə yay turizmi ilə yanaşı, qış turizmi bazasının yaradılması, mövsümlük anlayışını aradan qaldırmaqla, davamlı turizmə nail olmağa şərait yaradıb. Azərbaycan, isti iqlim qurşağında yerləşməsinə baxmayaraq, o nadir ölkələrdəndir ki, ən yüksək dünya standartlarına cavab verən nəhəng qış turizm infrastrukturları və kompleksləri yaradılıb. Belə ki, məqsədli şəkildə həyata keçirilən layihələr qış turizminin inkişafına da yeni yollar açıb. "Şahdağ" Qış-Yay Turizm Kompleksinin yaradılması Azərbaycanın qış turizminin inkişafında uğurlara gətirib çıxardı. Azərbaycan tarixində ilk dağ-xizək kurortu olan "Şahdağ" Qış-Yay Turizm Kompleksinə daxil olan "Qaya" və "Zirvə" mehmanxanalarının açılışı turistlərin istirahətinə geniş imkanlar açdı. Qədim buzlaqlar, dərin dərə-

lər, heyvətəmiz dağ gölləri, bitki və heyvan aləminin ekoloji xəzinəsi buradadır. İl boyu idman və istirahətə çox əlverişli iqlimi olan Şahdağın -20°C soyuq qışı +20°C isti yay axşamları ilə evəzlənir. Bura, regionun ən böyük xizək kurortunun yerləşdiyi, dünyanın ən böyük milli parklarından biri üçün müqayisəolunmaz bir məkandır.

Qış-yay turizm kompleksi qapılarını qonaqların üzünə açdığı elə ilk günlərdən turistlərin böyük marağına səbəb olub. Qış turizminin inkişaf etdirilməsi ilə bağlı atılan növbəti addımlardan olan Qəbələdəki "Tufan" Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksi oldu. Bu iri kompleksin inşası göstərdi ki, Azərbaycanda turizmin inkişafına və bu sahədə infrastrukturun yaradılmasına xüsusi diqqət göstərilir. "Tufan" Dağ-Xizək Yay-Qış İstirahət Kompleksində nəhəng infrastruktur yaradılıb. Ərazidə insanların rahat istirahəti üçün hər cür şəraitə malik infrastrukturun, o cümlədən, mehmanxana, ofislər, uşaqlar üçün istirahət guşəsi və digər müvafiq obyektlərin yaradılması istiqamətində işlər davam etdirilir.

"Şahdağ" Qış-Yay Turizm, "Tufan" Dağ-Xizək Qış-Yay İstirahət Komplekslərində görülən işlər Azərbaycanın turizmin inkişafı sahəsində əldə olunan uğurların göstəricisidir.

"Şahdağ" Turizm Mərkəzində turistlərin istirahəti üçün bütün infrastrukturunu yaradılıb, bura dünyanın nüfuzlu istirahət mərkəzləri ilə rəqabət apara biləcəyi məkandır. Yerli turistlərlə yanaşı, Qazaxıstan, Rusiya və Avropanın bir sıra ölkələrindən gələn turistlər də "Şahdağ" Turizm Mərkəzində dincəlirlər.

Turistlərin istirahəti üçün burada əlverişli hava şəraiti var, üç SPA mərkəzi fəaliyyət göstərir. Turistlərin idmanın 21 müxtəlif növü ilə məşğul olmaları üçün mərkəzdə geniş imkanlar yaradılıb. Burada yaradılan şərait, bir daha təsdiqləyir ki, artıq turistlər ilin bütün fəsilərində Azərbaycana - Qəbələyə və Qusara səfər edə bilərlər. Yay mövsümündə minlərlə qonağı qarşılayan bu məkanlar qışda da turistlərin ən gözəl istirahət mərkəzidir.

Bütün bunlar göstərir ki, Azərbaycanın turizm potensialı artıq ölkəmizin inkişafına, xalqımızın rifah halının yaxşılaşmasına təsirini göstərir.

ZÜMRÜD BAYRAMOVA

Ədliyyə Akademiyasında "Daxili bacarıqların inkişafı" mövzusunda üçgünlük təlim keçirilib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə həyata keçirilən məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsi üzrə görülən tədbirlər çərçivəsində hakim vəzifəsinə namizədlərin şəffaf şəraitdə seçimi davam edir. Hazırda imtahanlarda uğur qazanmış 44 namizəd hakim vəzifəsinə hazırlanmaları üçün Ədliyyə Akademiyasında təşkil edilən tədris kursuna cəlb olunub. Bu kurslarda nüfuzlu yerli və beynəlxalq ekspertlərin iştirakı ilə mühüm və aktual mövzular tədris edilir. Onların məhkəmələrdə, həmçinin beynəlxalq təcrübəni öyrənmələri məqsədilə xarici dövlətlərdə staj keçmələri nəzərdə tutulur.

Ədliyyə Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, hakimliyə namizədlərin tədris proqramına bir çox aktual mövzular, o cümlədən hakimlərin etik davranış qaydaları və deontologiyası ilə bağlı mövzular daxil edilib. Məhkəmə fəaliyyətinin təkmilləşdirilməsində hakimlərin etik davranış məsələləri mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu məqsədlə 2007-ci il iyunun 22-də Məhkəmə-Hüquq Şurası tərəfindən hakimlər üçün spesifik əxlaq və etik tələbləri, onların peşə etikası məsələlərini, iş fəaliyyətindən kənar davranışını nizamlayan və peşə fəaliyyətinə münasibətini müəyyən edən Etik Davranış Kodeksi qəbul olunub. Dövlətimizin başçısının "Məhkəmə-hüquq sistemində islahatların dərinləşdirilməsi haqqında" 2019-cu il 3 aprel tarixli Fərmanında Məhkəmə-Hüquq Şurasına həmin Kodeksin pozulması hallarına yol verən hakimlərin intizam məsuliyyətinin labüdlüyünün təmin olunması tapşırılıb.

Ədliyyə Akademiyasında kurs keçən hakimliyə namizədlərlə etik davranış məsələlərinin tədrisinə mühüm önəm verilərək Etika Akademiyası ilə birgə "Daxili bacarıqların inkişafı" mövzusunda üçgünlük təlim keçirilib. Təlimin açılışında namizədlərin daxili bacarıqlarının inkişafı, onların yüksək davranış standartlarına və təsir mexanizmlərinə yiyələnmələri üçün təlimin əhəmiyyəti qeyd olunub.

Tədbirdə Böyük Britaniyanın ICM institutunun HR üzrə mütəxəssisi, etik və yüksək standartlar üzrə təlimçi-hüquqşünas Günel İbrahimin mövzu ilə bağlı təqdimatı dinlənilib. Namizədlərə geyim kodeksi, protokol nitq, diksiya, natiqlik, söz ehtiyatının çoxaldılması, yaddaş məşqləri, stressə davamlılıq texnikaları aşılınıb.

Ali məktəblərə qəbul imtahanında dəyişiklik edilib

Nazirlər Kabineti "Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrinə tələbə qəbulu Qaydaları"nda dəyişiklik edib. AZƏRTAC xəbər verir ki, bununla bağlı Baş Nazir Əli Əsədov qərar imzalayıb. Qərara əsasən, qəbul imtahanını rus dilində verən abituriyentlərin Azərbaycan dili (dövlət dili kimi) fənnindən ayrıca imtahan vermələri üçün imtahan müddəti 1 saat 30 dəqiqəyədək artırılıb. Qeyd edək ki, bundan əvvəl həmin imtahanın müddəti 45 dəqiqə olub.

Nazirlik restoran sahiblərinə xəbərdarlıq etdi

Bəzi işə obyektlərindən və şadlıq saraylarından axşam saatlarında yenə də havaya tüstünün, iy-qoxunun yayılması ilə bağlı Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyinə şikayətlər daxil olub. Trend-in məlumatına görə, bunu jurnalistlərə Ekologiya və

Təbii Sərvətlər Nazirliyinin (ETSN) departament direktoru Ramal Bağirov bildirib.

Onun sözlərinə görə, mütəxəssislər tərəfindən restoranlarda təkrar monitorinqlər aparılıb. Məlum olub ki, paytaxtın Nizami və Xətai rayonlarında fəaliyyət

göstərən bəzi şadlıq saraylarında təmizləyici qurğular olmasına baxmayaraq, onlara texniki xidmət göstərilməməsi və filtrlərin vaxtaşırı təmizlənməməsi səbəbindən havaya normadan artıq tullantı atılır: "Restoranlarda təmizləyici qurğular quraşdırılsa da, təəssüf ki, onlara vaxtında qulluq edilməyindən havaya yenidən tüstü və iy-qoxu yayılır. Obyekt sahiblərinə xəbərdarlıqlar olunub ki, filtrləri vaxtında dəyişsinslər, havaya atılmalarını qarşısını alsınlar və sakinlərə diskomfort yaratmasınlar".

Orxan Məmmədov: Ölkədəki iqtisadi islahatlar qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəlib

Ölkədəki iqtisadi islahatlar qeyri-neft sektorunun inkişafına yönəlib və Azərbaycan bu sahədə kifayət qədər uğur qazanıb. Bunu Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyinin (KOBİA) sədri Orxan Məmmədov USAID və KOBİA-nın birgə biznes-sammitində deyib. O bildirib ki, kiçik və orta biznes hər zaman ölkə iqtisadiyyatının inkişafında vacib rol oynayır:

"Azərbaycan biznesin inkişafı barədə son hesabatda 25-ci yeri tutub və daha çox islahatçı ölkələr sırasına da yer alıb". O.Məmmədov əlavə edib ki, ümumi daxili məhsulda, məşğulluqda və ixracda kiçik və orta biznesin payının artması strateji hədəfdir: "2025-ci ilədək kiçik və orta biznesin ÜDM-də payını 60 faizə, məşğulluqda 70 faizə, ixracda 40 faizədək çatdırmaq planlaşdırılır".

Azərbaycanda insan hüquqları

İnsan haqları - humanizm və maarifçilik dövründə insanların təbii və dərrakədən irəli gələn subyektiv hüquqlarını təsvir edir. İnsan haqlarının əsas konsepti ondan ibarətdir ki, bütün insanlar insan olmalarına görə hamısı eyni hüquqa malik olmalıdırlar və bu hüquqlar izahata ehtiyac duyulmadan həmişə aid edilir.

İnsan hüquqları institutu, məzmun etibarilə müxtəlif, eyni statusa sahib olmayan hüquqları tədqiq edir və qoruyur. Lakin mülkiyyət hüququ təbii və əsaslı hüquq olduğu halda, konkret bir həyat tərzi ətrafında birləşməyi təmin edən həmrəylik (solidarity) hüquqlarının mahiyyəti belə tam aydınlığa qovuşmayıb. Habelə insan hüquqları institutu, mənbə etibarilə, beynəlxalq sənədlərə söykəndiyi kimi, milli qanunvericilik müddəalarına da əsaslanır. Konkret hüququn məzmununun doldurulması da maraqlı kəsb edir. Belə ki, mülkiyyət hüququnun məzmununu dolduran mülki hüquq olduğu halda, söz azadlığı kimi hüquqların məzmununu isə fəlsəfə və siyasət elmi doldurur. Konkret hüquqlar baxımından bunu niyə bilməliyik? Məsələn, ayrı-seçkiliyə məruz qalmaq hüququnun necə formalaşdığıni bilməsək, müxtəlif hadisələrdə onu düzgün tətbiq edə bilməyəcəyik. Yəni hüquq hansı prinsiplərin təmin edilməsinə yönəlir, mütləq bilinməlidir. Burada bir məsələni qeyd etməliyik. İnsan hüquqları institutu anarxiya rejiminə yönəlmir və insanın hər istədiyini edə biləcəyi bir mühiti formalaşdırma məqsədini güdmür. Dövlətin insan hüquqlarına hörmətlə yanaşması, dövlətin bu sahədə tənzimləmə aparma səlahiyyətini aradan qaldırmır, ancaq bu tənzimləmənin məqsədini tənzimləyir və məhdudlaşdırır. Anarxiya nizamı, bütün hüquqları təhlükə altına aldığına görə, nizam-intizam qorunmalıdır və dövlətin hakimiyyət səlahiyyətlərinə də hörmətlə yanaşmaq lazımdır. Lakin hakimiyyət səlahiyyətləri, insanların legitim və ağılabatan maraqlarının məcmusundan ibarət olan, ictimai maraqların duyurulmasına yönəlməlidir. Burada insan hüquqları nəzəriyyəsi, demokratik rejimlərə bir məhdudiyət gətirir və konkret insanın çoxluq tərəfindən belə pozulmaz hüquqlar "qalmasını" göstərir. Avtoritar rejimlərdə isə, insan hüquqları institutu bir az daha fərqli məqsədə yönəlir və effektivliyi də daha zəif olur. O simvolik bir protestə və zülmə qarşı dirənən çoxluğun ideologiyasına dönüşür. İnsan haqları demək olar ki, dünyanın bütün ölkələri tərəfindən qəbul edilir. Bu məsələnin universallığından, çox vaxt bu və ya digər dövlətlərdə insan haqlarından sui istifadə halları əsas götürülərək onlara qarşı hərbi və iqtisadi təzyiqlər göstərmək üçün istifadə edilir. Konstitusiyalarda əsas hüquqların və beynəlxalq razılaşmaların köməyi ilə insan haqları inkar olunmaz bir hüquq kimi qəbul edilmişdir. Beynəlxalq aləmdə insan haqları BMT-nin deklarasiyası ilə qanunlaşdırılmışdır. İnsan haqları çox hallarda bütün insanların eyni hüquqa malik olması ideyasına uyğun olaraq aşağıdakı kimi ifadə olunur: "Hər bir insan onun malik olduğu irədən, cinsiyyətdən, dindən, dindən, siyasi və digər baxışlardan, milli və sosial mənşədən, mülkiyyətdən, doğum və başqa hallardan asılı olmayaraq təmin olunmuş insan haqlarına və azad olmaq hüququna malikdir!"

mülkiyyətdən, doğum və başqa hallardan asılı olmayaraq təmin olunmuş insan haqlarına və azad olmaq hüququna malikdir!"

Sovet İttifaqının süqutu dünyada baş verən geosiyasi vəziyyətə öz güclü təsirini göstərdi. Müstəqilliyini qazanmış hər bir ölkə öz təbii sərvətlərindən, insan potensialından, milli sərvət və dəyərlərindən istifadə etməklə keyfiyyətə yeni inkişaf yoluna qədəm qoydu. Yaranmış qarışıqlıq burulğanında separatizm meyilləri baş qaldırdı və yeni müstəqil dövlətlərə təzyiqlər edilməyə başlandı. Nəticədə etnik təmizləmə, genosid, silsilə terror aktları törədildi. Azərbaycan torpaqlarının işğalı və minlərlə dinc sakinin bundan zərər çəkməsi buna əyani misaldır. Ermənistanın Azərbaycana qarşı təcavüzü nəticəsində Azərbaycan ərazilərinin 20 faizi işğal olundu, on minlərlə insan ermənilərin törətdiyi kütləvi qırğınların qurbanı oldu, bir milyondan çox azərbaycanlı işgəncələrə, zorakılığa məruz qalaraq qaçqın və məcburi köçkün vəziyyətinə düşdü, yüzlərlə yaşayış məntəqəsi, təhsil, səhiyyə obyektləri, tarix və mədəniyyət abidələri məhv edildi. 1994-cü ildən atəşkəs haqqında razılığın əldə olunmasına baxmayaraq hələ də erməni tərəfinin atəşin dayandırılması rejimini müntəzəm pozması nəticəsində

Beynəlxalq aləmdə insan haqları BMT-nin deklarasiyası ilə qanunlaşdırılmışdır. İnsan haqları çox hallarda bütün insanların eyni hüquqa malik olması ideyasına uyğun olaraq aşağıdakı kimi ifadə olunur:

"Hər bir insan onun malik olduğu irədən, cinsiyyətdən, dindən, dindən, siyasi və digər baxışlardan, milli və sosial mənşədən, mülkiyyətdən, doğum və başqa hallardan asılı olmayaraq təmin olunmuş insan haqlarına və azad olmaq hüququna malikdir!"

Azərbaycan tərəfindən hərbiçilərlə yanaşı sərhədyanı bölgələrdə yaşayan dinc əhali (ahıllar, qadınlar, uşaqlar və digərləri) də həlak olur. Eyni zamanda mütəmadi olaraq erməni hərbi qüvvələri tərəfindən azərbaycanlı hərbi qulluqçuları əsir, mülki əhali isə girov götürülür. Bütün bunlara baxmayaraq, Azərbaycan sürətlə inkişaf edir. İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi və həyata keçirilməsi, ölkə vətəndaşlarının pozulmuş hüquqlarının bərpası müstəqillik, suverenlik şəraitində daha mühüm əhəmiyyət kəsb edir, ön plana keçir və bu şərfli missiyanın reallaşması daha asan olur. Çünki bütün insan hüquqları məhz bu şəraitdə, müstəqillik mühitində gerçəkləşə bilər. Ötən əsrin sonlarına yaxın müstəqilliyini bərpa etmiş Azərbaycan Respublikasında həyatın bütün sa-

hələri üzrə, o cümlədən, insan hüquqları sahəsində köklü islahatlar həyata keçirilməyə başlandı. "Azərbaycan Respublikasının dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyada göstərilirdiyi kimi, Azərbaycan Respublikası xalqın birliyini qoruyub, ayrıca şəxsin, ailənin, ictimai birliklərin və digər kollektivlərin mənafeyinə uyğun surətdə qanundan irəli gələn hüquqları və azadlıqları müəyyən edərək və bunlara hörmət göstərilməsini təmin edərək hüquq qaydası yaratmalıdır. Bütün vətəndaşların mənafələrinə qanuna əsasən uzlaşması təmin edilməli, hər bir şəxsin hər hansı ayrı-seçkiliyə yol vermədən azad inkişafı üçün bərabər şərait yaradılmalıdır. Ulu Öndər Heydər Əliyev hələ sovet Azərbaycanına rəhbərlik etdiyi dövrdən başlayaraq respublikamızda həyata keçirilən irimiqyaslı layihələr milli-mənəvi dəyərlərin dirçəldilməsinə yönəldilərək gələcək müstəqilliyimizin bərpasına zəmin yaratdı. 1993-cü ilin iyun ayından ölkədə formalaşmağa başlayan yeni siyasi kurs vətəndaş müharibəsi təhlükəsini aradan qaldırdı, ölkəmizin parçalanmasına son qoydu, hüquqi dövlət və demokratik cəmiyyət quruculuğu siyasətinin gerçəkləşməsinə gətirib çıxardı. "Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında" Konstitusiyada müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət quruluşunun, siyasətinin və iqtisadi inkişafının əsaslarını qoymuşdur. Konstitusiyada aktı nə qədər mühüm və əhəmiyyətli bir sənəd olsa da, dövlətin quruluşunu və

əsaslarını müəyyən edən Konstitusiyayı əvəz edə bilməzdi. Müstəqilliyinə qovuşmuş gənc dövlətin demokratik prinsiplərə cavab verən əsas qanunun olmasına böyük ehtiyac var idi. Məhz bu baxımdan 1993-cü ildə xalqın təkidli tələbi ilə siyasi hakimiyyətə qayıtdıqdan sonra Ulu Öndər Heydər Əliyev ilk olaraq beynəlxalq hüququn və insan hüquqlarının ümumtanınmış prinsiplərinə uyğun olan konstitusiyaya layihəsinin hazırlanmasını qarşıya məqsəd qoydu. Qısa müddət ərzində konstitusiyanın layihəsi hazırlanaraq 1995-ci il 12 noyabr tarixində ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul olundu. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyasında insan və vətəndaş hüquq və azadlıqlarının, vətəndaşların layiqli həyat səviyyəsinin təmin edilməsi dövlətin ali məqsədi kimi təsbit olunmuş və insan hüquqları-

**Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında
Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına
Dövlət Dəstəyi Fondu**

KİVDİF

www.kivdf.gov.az

Bu yazı Azərbaycan Respublikası Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun maliyyə dəstəyi ilə "İnsan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi, vətəndaşların hüquqi, siyasi mədəniyyət səviyyəsinin yüksəldilməsi, sosial və siyasi fəallığının artırılması" istiqaməti çərçivəsində hazırlanıb

olunmuş insan və vətəndaş hüquqlarının daha effektiv təmin edilməsi məqsədi ilə ümummilli liderimiz bu sahədə mühüm Fərman və Sərəncamlar imzalamışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin "İnsan və vətəndaş hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında" 1998-ci il 22 fevral tarixli Fərmanından irəli gələn məqsəd və vəzifələri nəzərə alaraq, Azərbaycanın konkret inkişaf mərhələsinə uyğun olaraq insan hüquqlarının müdafiəsi sahəsində həyata keçirilən tədbirlərin səmərəliliyini artırmaq məqsədi ilə Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 18 iyun tarixli Sərəncamı ilə təsdiq edilmişdir. "İnsan hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı" xüsusi diqqətə layiqdir. Həmin proqram tam yerinə yetirilsə də, yenə də demək olar ki, qarşıya qoyulmuş bəzi məqsədlər keyfiyyətcə yeni səviyyədə dövrün tələblərinə uyğun olaraq davam etdirilir. Qlobal problemlərin həllində insan hüquqlarının rolunun artması bu sahədə yeni həm beynəlxalq, həm də milli hüquqi mexanizmlərin yaradılmasını və mövcud olan mexanizmlərin təkmilləşdirilməsini zəruri edir. Azərbaycan Respublikasının Konstitusiyası qəbul edildikdən sonra, ölkədə bu sahədə demokratik, hüquqi islahatların həyata keçirilməsi və insan hüquqlarının səmərəli təmini məqsədilə institusional mexanizmlər sistemi yenedən qurulmuşdur.

VAHİD ÖMƏROV,
fəlsəfə üzrə fəlsəfə doktoru

Qəzet 1991-ci il
yanvarın 11-dən çıxır

19 fevral

SƏS

Son səhifə

Moskvada istilik
rekord həddə çatdı

Rusiyanın paytaxtı Moskva son 130 ilin ən isti qışını yaşayır. SİA xəbər verir ki, ölkədə qış yuxusuna gedən heyvanlar qış yuxusundan erkən oyanıb. Paytaxt Moskvada havanın istiliyi rekord həddə çatıb. Yeni ildə qar görməyən paytaxtda qış atmosferi yaratmaq istəyən memurlar tətillərində süni qar gətiriblər. Qar olmaması ilə yanaşı, Moskva çayında meydana gələn qalın buz təbəqəsi bu il özünü göstərmədi. Belə ki, fevralın ortalarında paytaxtda havanın temperaturu +2 dərəcədir, bu nəticə ilin bu vaxtında görülən adi temperaturdan çox fərqlidir.

Ronaldunun sevgilisinin bu görüntüsü olay oldu

Kriştiano Ronaldo sevgilisi Corcino Rodriguesə qarşı olduqca səxavətli davranır. Fanat.az xəbər verir ki, Corcino-nun sosial şəbəkədə şəkli yayılıb. Onun sol əlində olan aksesuarların qiyməti müzakirə mövzusu olub. Təqribi hesablamalara görə, Corcino-nun sol əlindəki əşyaların qiyməti 1 milyon avrodur.

Ən bahalı əşya üzükdü. Brilyant qaşlı üzüyün qiyməti təxminən 800 min avrodur. Rodriguesin "Patek Philippe" markalı saati isə 40 min avroya. Biləzliklərin isə hər birinin 30 min avro dəyəri olduğu ehtimal edilir.

20 yaşlı rəqqasə

məhkəmədə İbrahim Tatlısəyə uduzdu

Cinsi istismarda ittiham olunan məşhur müğənni İbrahim Tatlısəyə məhkəmədə qaldırıldığı iddianı qazanıb. SİA-nın türk mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, keçmiş oriental rəqqasə Sibel Gökçə 2013-cü ildə qatıldığı bir efir proqramda cinsi təcavüzə məruz qaldığını söyləyib. İddiaya

Ötən il Azərbaycanda neçə min cütlük nikaha daxil olub?

Ötən il Azərbaycanda Ədliyyə Nazirliyinin rayon (şəhər) qeydiyyat şöbələri tərəfindən 63 min 869 nikah və 17 min 148 boşanma halları qeydə alınıb. Əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahların sayı 2018-ci ilə müqayisədə dəyişməyərək eyni səviyyədə (6,4) qalıb, boşanmaların sayı isə 1,5-dən 1,7-yə qədər artıb. Bu barədə AZƏRTAC-a Dövlət Statistika Komitəsindən məlumat verilib. Məlumatda, həmçinin bildirilib ki, əhalinin hər 1000 nəfərinə nikahlar Aran və Kəlbəcər-Laçın (6,9), Dağlıq Şirvan (6,8), Şəki-Zaqatala (6,6), Quba-Xaçmaz və Yuxarı Qarabağ (6,5) iqtisadi rayonlarında ölkə səviyyəsindən (6,4) yüksək olub. Boşanmalar isə Bakı şəhərində və Kəlbəcər-Laçın (2,3), Abşeron və Yuxarı Qarabağ (2,0) iqtisadi rayonlarında ölkə səviyyəsindən (1,7) yüksək olub.

görə, 20 yaşlı rəqqasəyə İbrahim Tatlısəyə tərəfindən cinsi təcavüz olunub.

Müğənni rəqqasənin söylədiyi sözlərin heç bir reallığı əks etdirmədiyini hesab edərək onu məhkəməyə verib və təminat tələb edib. Belə ki, məhkəmə bu iddianı əsassız sayaraq Sibel Gökçənin İbrahim Tatlısəyə 12 min TL təminat ödəməsi haqqında qərar qəbul edib. Qeyd edək ki, məhkəmə 2013-cü ildən başlayan iddia üçün ödəniləcək 12 min lirə təminatı faiz dərəcəsi ilə ödəməyi qərara alıb.

Goranboyda dəhşətli yol qəzası: Bir nəfər ölüb

Goranboy rayonunda ölümlə nəticələnən yol-nəqliyyat hadisəsi baş verib. Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, fevralın 18-də saat 1 radələrində Goranboy rayonunun Dəlilməmmədli şəhəri ərazisində Gəncə şəhər sakini Elşən Əhmədov idarə etdiyi "VAZ-2106" markalı avtomobil yolun kənarındakı ağaca vurub. Nəticədə sürücü xəstəxanaya aparılarkən yolda ölüb. Hadisə ilə bağlı araşdırma aparılır.

ELAN

ADPU-nun Kimya və biologiya fakültəsinin 1802 B qrup tələbəsi Bağırzadə Neycanın adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ADPU-nun İbtidai təhsil fakültəsinin 1902 qrup tələbəsi Abbasova Çiçək Mirzəxan qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

ADPU-nun İnfomatika ixtisası üzrə I kurs tələbəsi Nuriyeva Güllü Seymur qızının adına verilmiş tələbə bileti itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Əmlak Məsələləri Dövlət Komitəsi tərəfindən Yeni Günəşli qəsəbəsi AB massivində yaşayan Mehərliyev Mail Təhməz oğlunun adına verilmiş qaraja aid çıxarış itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qobustan rayonu Qaracüzlü kənd sakini Muradov Muradxan Hidayət oğlunun adına verilmiş JN-0002 sayılı torpaq mülkiyyəti hüququna dair dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qobustan rayonu Qaracüzlü kənd sakini Mirzəmmədov Heybət Qulu oğlunun adına verilmiş JN-0007 sayılı torpaq mülkiyyəti hüququna dair dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Qobustan rayonu Qaracüzlü kənd sakini Məcidov Mirbala Gülbala oğlunun adına verilmiş JN-0034 sayılı torpaq mülkiyyəti hüququna dair dövlət aktı itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Baş redaktor:

Bəhruz Quliyev

Baş redaktorun müavinləri:

Valeh Məhərrəmli
Fətulla Həsənov

Ünvanımız: Bakı şəhəri,
Üzeyir Hacıbəyov
küçəsi, 66.

Şəhadətnamə: № 022492
http://www.ses-news.az
http://www.sesqazeti.az
E-mail: ses@sia.az
Tel: 598-33-90 Faks: 493-11-62

Redaksiyanın mövqeyi ilə müəllifin
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

Qəzet "Səs" in komputer mərkəzində yayılır, səhifələnilir.
"Azərbaycan" nəşriyyatında çap olunur
Qəzetdə AzərTAC, SİA və AZADINFORM informasiya agentliklərinin məlumatlarından istifadə olunur.

Qəzet
bazar və bazar
ertəsindən
başqa hər gün
nəşr olunur
Tiraj: 4600